

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-712-25/(7)/18/BS

Warszawa, dnia 22 sierpnia 2018 r.

DECYZJA DIH-2 NR 52 /2018

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257, z późn. zm.) oraz art. 7 ust.

1 pkt 1, art. 12 ust. 1, art. 24 ust. 1, 4 i 5 w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 427, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej nałożenia na przedsiębiorcę E.P.T. MASTER SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ obowiązku uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty **2706,14 zł** (słownie: dwa tysiące siedemset sześć złotych czternaście groszy), stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki oleju napędowego o numerze 0223/18/3784, zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 20 czerwca 2018 r. nr DIH-2 Nr 37/2018, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - **utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy.**

UZASADNIENIE

Pismem z 20 lipca 2018 r., przedsiębiorca E.P.T. MASTER SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, reprezentowany przez pełnomocnika radcę prawnego, (dalej także: „Przedsiębiorca” lub „Strona”), złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 20 czerwca 2018 r. nr DIH-2 Nr 37/2018, dotyczącą nałożenia na Przedsiębiorcę obowiązku uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki oleju napędowego o numerze 0223/18/3784, niespełniającej wymagań jakościowych.

W trakcie kontroli przeprowadzonej 6 marca 2018 r. na stacji paliw należącej do przedsiębiorcy E.P.T. MASTER SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej pobrali do badań z partii

liczącej 10230 litrów próbki oleju napędowego, tj. próbkę numer 0223/18/3784 i próbkę kontrolną numer 6697/18/3784 w ilości 4,8 litra każda, na podstawie protokołu pobrania próbek paliw nr 010960.

Następnie inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, przekazali 8 marca 2018 r. próbkę oleju napędowego nr 0223/18/3784 i próbkę kontrolną nr 6697/18/3784 do akredytowanego, niezależnego Specjalistycznego Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej UOKiK w Bydgoszczy, według protokołu przyjęcia próbki do badania numer 96/PP/2018.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez akredytowane, niezależne Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej UOKiK w Bydgoszczy (protokół z badań nr 347/PP/2018) wykazały, że oferowany w dniu kontroli olej napędowy (o numerze próbki 0223/18/3784), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1680), zwanego dalej: „rozporządzeniem”, z uwagi na zaniżoną temperaturę zapłonu, której wynik badania wyniósł 48,0 °C, przy wymaganiach jakościowych powyżej 55,0 °C.

W trakcie kontroli przeprowadzonej 26 marca 2018 r. na ww. stacji paliw, inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, poinformowali Stronę o wynikach badań próbki oleju napędowego pobranego 6 marca 2018 r. o numerze 0223/18/3784, przekazali egzemplarz protokołu z badań o numerze 347/PP/2018 oraz poinformowali o możliwości złożenia wniosku o badanie próbki kontrolnej, konieczności uiszczenia zaliczki na poczet badania próbki kontrolnej nr 6697/18/3784, pobranej w toku kontroli 6 marca 2018 r. i wysokości tej zaliczki. Pismem z 26 marca 2018 r., Przedsiębiorca wniósł o zbadanie próbki kontrolnej nr 6697/18/3784, pobranej w toku kontroli 6 marca 2018 r.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez akredytowane, niezależne laboratorium SGS Polska Sp. z o.o. Pracownia Produktów Naftowych w Gdańsku (raport nr 26/3000613/104-1a) wykazały, że oferowany w dniu kontroli olej napędowy (o numerze próbki kontrolnej 6697/18/3784), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżoną temperaturę zapłonu, której wynik badania wyniósł 49,0 °C, przy wymaganiach jakościowych powyżej 55,0 °C.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów mając na uwadze wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej UOKiK w Bydgoszczy, zgodnie z art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz.U. z 2017 r. poz. 1257, z późn. zm.), dalej: „Kodeks postępowania administracyjnego”, pismem z 17 maja 2018 r., powiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie dotyczącej ustalenia wysokości należności pieniężnej stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego oraz nałożenia na przedsiębiorcę obowiązku ich uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Przedsiębiorca został także poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków dowodowych. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Decyzją z 20 czerwca 2018 r. nr DIH-2 Nr 37/2018, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nałożył na Przedsiębiorcę obowiązek uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki oleju napędowego o numerze 0223/18/3784, niespełniającej wymagań jakościowych.

Pismem z 20 lipca 2018 r. (które wpłynęło do UOKiK 25 lipca 2018 r.), Strona reprezentowana przez pełnomocnika, złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 20 czerwca 2018 r. nr DIH-2 Nr 37/2018.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Strona stanowczo zaprzeczyła, by w jakikolwiek sposób przyczyniła się do zmiany pierwotnych właściwości paliw uzyskanych z rafinerii, wobec czego zdaniem Strony nie doszło z jej strony do zaniedbania czy niedochowania należytej staranności w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Przedsiębiorca podnosi, iż nie można jednoznacznie stwierdzić czy do nieprawidłowości w jakości oleju napędowego doszło u producenta, dostawcy czy w czasie transportu. Strona oświadczyła, iż poczyni zdecydowane kroki w celu wyeliminowania możliwości wprowadzenia do obrotu paliwa o jakości nieodpowiadającej normom określonym w rozporządzeniu poprzez każdorazowe zlecenie dodatkowych badań dostarczonego paliwa, utrzymywanie w należyтым stanie zbiorników, w którym magazynowane jest paliwo i cystern używanych do jego transportu, wymianę filtrów pomp oraz sitek dystrybutorów.

Pismem z 31 lipca 2018 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów powiadomił Przedsiębiorcę, o wszczęciu postępowania w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej zaskarżoną decyzją z 20 czerwca 2018 r. nr DIH-2 Nr 37/2018. Przedsiębiorca został także poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków dowodowych. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Rozpoznając wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, co następuje.

Mając na względzie całość zebranego w sprawie materiału dowodowego, na wstępie należy podkreślić, iż stosownie do postanowień art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie

monitorowania i kontrolowania jakości paliw (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 427, z późn. zm.), dalej: „ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw” – paliwa transportowane, magazynowane, wprowadzane do obrotu oraz gromadzone w stacjach zakładowych powinny spełniać wymagania jakościowe określone dla danego paliwa, ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także maszynach nieporuszających się po drogach, a także rekreacyjnych jednostkach pływających. Natomiast przepis art. 24 ust. 1 omawianej ustawy, w sytuacji gdy badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, obliguje zarządzającego systemem do nałożenia na kontrolowanego w drodze decyzji, obowiązku uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań.

Biorąc powyższe pod uwagę, jak również stanowisko wyrażone przez Stronę we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, należy zauważyć, iż Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji pierwszoinstancyjnej bardzo obszernie wyjaśnił zasady odpowiedzialności za niezachowanie wymogów jakościowych. Ponownie zatem wypada podkreślić, iż Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zarządza systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Celem jaki legł u podstaw wydania ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, jest ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania paliw na środowisko oraz zdrowie ludzi (art. 1 ust. 1 pkt 1). Dla jego realizacji, został stworzony system monitorowania i kontrolowania jakości paliw (art. 11 ust. 1) mający za cel przeciwdziałanie transportowaniu, magazynowaniu, wprowadzaniu do obrotu paliw niespełniających wymagań jakościowych określonych w odrębnych przepisach. Do zadań systemu należy m.in. kontrolowanie jakości paliw u przedsiębiorców. Systemem, jak to już wskazano powyżej, zarządza Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (art. 12 ust. 1), zaś czyni to przy pomocy Inspekcji Handlowej. Należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw inspektor w toku postępowania kontrolnego pobiera dwie próbki (próbkę i próbkę kontrolną), z których jedna badana jest z urzędu, a druga – próbka kontrolna – na wniosek kontrolowanego, z której to możliwości Strona skorzystała. Przepis art. 24 ust. 1 omawianej ustawy, w sytuacji gdy badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, obliguje zarządzającego systemem do nałożenia na kontrolowanego w drodze decyzji, obowiązku uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań.

Dodatkowo należy wyjaśnić, iż w sytuacji, gdy przeprowadzone badania wykażą, że paliwo spełnia wymagania jakościowe, koszt tych badań ponosi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako zarządzający systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Analogicznie, nawet gdy badanie próbki wykaże, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, po złożeniu wniosku o zbadanie próbki kontrolnej, jeśli jej badanie wykaże, że paliwo spełnia jednak przedmiotowe wymagania, przyjmuje się, że paliwo spełnia wymagania jakościowe i koszty tego badania ponosi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W niniejszej sprawie, badania jednoznacznie jednak wykazały, iż także próbka kontrolna o numerze 6697/18/3784 nie spełnia wymagań jakościowych.

Okoliczność niespełniania przez paliwo wymagań jakościowych wykazały badania przeprowadzone przez akredytowane laboratorium. Podkreślić należy, że przepis art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, będący podstawą do zobowiązania Strony do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, nie uzależnia jego zastosowania od stwierdzenia winy po stronie kontrolowanego. Przesłanką jego zastosowania jest wykazanie w wyniku badań, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli rozporządzeniu.

Mając powyższe na względzie, należy zauważyć, iż Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wywodzi odpowiedzialności na zasadzie ryzyka, z dyspozycji art. 3 ust. 1, ale przede wszystkim z treści art. 24 ust. 1 omawianej ustawy. Przepisy te, są ze sobą ściśle powiązane. Pierwszy formułuje nakaz spełniania wymagań jakościowych na każdym etapie obrotu paliwami ciekłymi (transport, magazynowanie, wprowadzanie do obrotu oraz gromadzenie), zaś drugi obliuguje do podjęcia określonych działań, w sytuacji gdy wymagania jakościowe nie są spełnione. W niniejszej sprawie, Strona wprowadzała do obrotu paliwo niespełniające wymagań jakościowych.

Odpowiedzialność przedsiębiorców wprowadzających do obrotu paliwo niewłaściwej jakości ma charakter absolutny. Oznacza to, że przedsiębiorca taki nie może się z niej zwolnić i obciążony jest nią niezależnie od tego czy spowodował wadliwą jakość paliwa i czy ponosi on z tego tytułu jakąkolwiek winę. Sprzedawca ponosi odpowiedzialność nawet jeżeli nie wiedział, iż wprowadzane do obrotu paliwo nie spełnia określonych wymagań. Ponownie należy zatem zauważyć, że jedyną przesłanką zastosowania art. 24 ust. 1 omawianej ustawy jest wykazanie w wyniku badań, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli rozporządzeniu. Przepis ten statuuje zasadę, że jeśli paliwo spełnia wymagania jakościowe, koszty jego badań ponosi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a jeśli nie spełnia - Przedsiębiorca. Ustawodawca nie przewidział zastosowania w niniejszym przepisie przesłanek egzoneracyjnych, tworzących wyjątek od odpowiedzialności na zasadzie ryzyka. W piśmiennictwie wskazuje się trzy przesłanki egzoneracyjne, a mianowicie siłę wyższą, wyłączną winę poszkodowanego lub winę osoby trzeciej. Ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw nie jest w systemie polskiego prawa wyjątkiem, w którym w przypadku odpowiedzialności opartej na zasadzie ryzyka, nie przewidziano zastosowania przesłanek egzoneracyjnych. Przykładem mogą być tu przepisy dotyczące odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi, w przypadku sprzedaży rzeczy konsumentowi (art. 556 i nast. Kodeksu cywilnego).

Z tego też względu, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oraz uwzględnieniu okoliczności wskazanych przez Stronę we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, że decyzja z 20 czerwca 2018 r. nr DIH-2 Nr 37/2018 była prawidłowa, a tym samym brak jest podstaw do jej uchylecia.

Zważywszy na przedstawione okoliczności należało postanowić, jak w sentencji. Decyzja niniejsza jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 201).

Podstawa prawna pouczenia:

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1369 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.), art. 40a ust. 8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1604 z późn. zm.)

Z up. PREZESA

URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

WICEPREZES

Otrzymuje:

Pan Radca Prawny, Pani Radca Prawny, Pan Adwokat.

Pełnomocnik:

E.P.T. MASTER SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ.